

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

Υπό του κ. ΡΩΜΑΝΟΥ ΣΑΡΑΝΤΙΔΟΥ

Είς τούς ἤδη ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου λειτουργώντας δύο ἰσχυροὺς διεθνεῖς οἰκονομικοὺς ὀργανισμοὺς — τὴν Διεθνή Τράπεζαν καὶ τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον — προσετέθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 καὶ ἕτερος παρεμφερῆς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς, ὁ Διεθνὴς Ὀργανισμὸς Ἀναπτύξεως (International Development Association), σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι νὰ συμβάλλῃ διὰ τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ μέσων εἰς τὴν περαιτέρω οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑπαναπτύκτων ἢ εἰς τὸ στάδιον τῆς οἰκονομικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως εὐρισκομένων χωρῶν.

Ἡ πρωτοβουλία πρὸς σύστασιν τοῦ ἀνωτέρω διεθνoῦς οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ ἀνήκει εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς, καὶ τοῦτο διότι διὰ τῆς ἰδρύσεώς του αὐταὶ ἐπεξήγησαν ὅπως καὶ ἕτεραι οἰκονομικῶς προηγμένοι χῶραι συμβάλλουν εἰς τὴν παροχὴν γενναιοτέρας οἰκονομικῆς βοήθειας πρὸς τὰς ὑπαναπτύκτους χῶρας. Ὁὕτω αἱ ΗΠΑ θὰ ἀνεκουφίζοντο σημαντικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπ' αὐτῶν παρεχομένην ἐξωτερικὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν, ἣ ὁποία ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς κυριωτέρας αἰτίας αἰτινες δημιουργοῦν τὰς οἰκονομικὰς τῶν δυσχερείας εἰς τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ

Ὁ τὸ πρῶτον εἰσηγηθεὶς τὴν ἰδρυσιν Διεθνoῦς Ὀργανισμοῦ Ἀναπτύξεως εἶναι ὁ Ἀμερικανὸς γερουσιαστὴς Monroney (Senate Resolution 264, 85th Congress). Τοῦτου τὴν εἰσηγήσιν ἀπεδέχθη ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἀπὸ τὰς ἀνταλλαγείσας ἐπιστολάς κατὰ μῆνα Αὐγoυστον τοῦ 1958 μεταξὺ τοῦ τότε Προέδρου Ἀϊζενχάουερ καὶ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Θησαυροφυλακίου Ἄντερσον.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 136) 1.10.1959 ἀποφάσεως τῶν Διοικητῶν τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς παρεκλήθησαν οἱ Ἐκτελεστικοὶ Διευθυνταὶ αὐτῆς ὅπως συντάξουν τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διεθνoῦς Ὀργανισμοῦ Ἀναπτύξεως καὶ τὸ ὑποβάλουν εἰς τὰ κράτη - μέλη τῆς ἐν λόγῳ Τραπεζῆς. Τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1960 ἐνέκριναν τὸ ὑπ' αὐτῶν συνταχθέν Καταστατικὸν (Articles of Agreement), τὸ ὅποιον μετὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτῶν ὑπέβαλον εἰς τὰ 68 κράτη - μέλη τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς. Ὁ νέος διεθνὴς ὀργανισμὸς θὰ ἐτίθετο ἐν λειτουργίᾳ τὸ ἐνωρίτερον μετὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου 1960, καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελε γίνεαι ἀποδεκτὸν τὸ ὑποβληθὲν Καταστατικὸν ἀπὸ κράτη-μέλη ἀντιπροσωπεύοντα τὰ 65% τοῦ συνολικοῦ κεφαλαίου, ἦτοι ποσὸν 650 ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Τὰ κράτη-μέλη ἔπρεπε μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1960 νὰ προέδωκον εἰς δήλωσιν περὶ ἀποδοχῆς ἢ μὴ τοῦ Καταστατικοῦ.

Πολὺ ἐνωρίτερον τῆς ἀνωτέρω ταχθείσης προθεσμίας τὸ ὑποβληθὲν Καταστατικὸν τοῦ ΔΟΑ ἐγένετο ἀποδεκτὸν ἀπὸ 51 χῶρας μὲ συνολικὴν εἰσφορὰν 906 ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Κατόπιν τούτου ὁ ΔΟΑ ἤρχισε τὰς ἐργασίας του τὴν 24ην Σεπτεμβρίου 1960.

πτώσεις και έργα τὰ ὁποῖα συμβάλλουν εἰς τὴν γενικωτέραν ἀνάπτυξιν χώρας ἢ περιοχῆς τινος, καίτοι ταῦτα δὲν θεωροῦνται ὡς ἀμέσως παραγωγικά. Οὕτω θὰ δύνανται νὰ χρηματοδοτηθοῦν ὑπὸ τοῦ ΔΟΑ ἔργα ὑδρεύσεως, στεγάσεως, κοινωνικῆς ὑγιεινῆς κλπ., τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ χρηματοδοτηθοῦν βάσει τῶν κριτηρίων τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς.

Ἐκ τῆς γενικῆς διατυπώσεως τοῦ Ἄρθρου 1 τεκμαίρεται ὅτι οἱ ὅροι τῶν χορηγούμενων ὑπὸ τοῦ ΔΟΑ δανείων θὰ εἶναι ὀλιγώτερον ἐπαχθεῖς διὰ τὰς ὀφειλέτιδας χώρας. Οὕτω, τὰ χορηγούμενα δάνεια θὰ εἶναι μακροπρόθεσμα, χαμηλότοκα καὶ εἰς τινὰς περιπτώσεις ἄτοκα. Ἡ ἐξόφλησις αὐτῶν θὰ δύνανται νὰ γίνῃ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ εἰς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα τῆς ὀφειλέτιδος χώρας. Δέον νὰ τονισθῇ ἰδιαίτερος τοῦτο: οὐδεμία εἰδικὴ διάταξις ὑπάρχει εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ ΔΟΑ ἐπιτρέπουσα τὴν χορηγήσιν δανείων ἀτόκως ἢ τὴν μερικὴν ἢ ὀλικὴν ἐξόφλησιν αὐτῶν εἰς ἐθνικὸν νόμισμα τῆς ὀφειλέτιδος χώρας. Τοῦτο ἀναφέρεται ρητῶς μόνον εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῶν Ἐκτελεστικῶν Διευθυντῶν, ἡ ὁποία συνοδεύει τὸ Καταστατικόν.

Ὁ ΔΟΑ θὰ χορηγῇ δάνεια ὄχι μόνον πρὸς τὰς Κυβερνήσεις τῶν χωρῶν - μελῶν του, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλους δημοσίους ἢ ἰδιωτικoὺς ὀργανισμοὺς. Εἰς τὴν περίπτωσηιν αὐτήν, ἀπόκειται εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ΔΟΑ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγγύησιν ἢ μὴ τῶν ἀρμοδίων κυβερνήσεων (Ἄρθρ. 5, ἐδ. 2, C καὶ D).

Ὁ ΔΟΑ θὰ χορηγῇ τῇ αἰτήσῃ ἐνδιαφερομένης χώρας-μέλους του καὶ τεχνικὴν βοήθειαν. Ἐπίσης θὰ δύνανται νὰ παράσχῃ τὴν ἐγγύησίν του διὰ δάνεια, τὰ ὁποῖα χώρα-μέλος του ἐπέτυχεν ἐξ ἄλλης πηγῆς, καὶ τὰ ὁποῖα ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητά του.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Κατὰ τὸ Ἄρθρον 3 ὁ ΔΟΑ δύνανται νὰ δέχεται ἀπὸ οἰανδήποτε χωρῶν-μέλους, ἐπιπροσθέτως τῆς ἀρχικῶς ὀρισθεῖσης μερίδος αὐτῆς, συμπληρωματικὴν εἰσφορὰν εἰς νόμισμα ἐτέρας χώρας, ἐφ' ὅσον ἡ χώρα εἰς τὸ νόμισμα τῆς ὁποίας γίνεται ἡ εἰσφορὰ δὲν προβάλλῃ οὐδεμίαν ἀντίρρησην. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου πιστεύεται ὅτι θὰ τεθοῦν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ΔΟΑ αἱ πιστώσεις τῶν ΗΠΑ αἱ προερχόμεναι ἀπὸ πωλήσεις πλεονασμάτων γεωργικῶν προϊόντων βάσει τοῦ Νόμου 480.

Αἱ συμπληρωματικαὶ αὗται εἰσφοραὶ δὲν θὰ παρέχουν δικαίωμα ἠϋξημένου ἀριθμοῦ ψήφων εἰς τὴν εἰσφέρουσαν χώραν.

ΨΗΦΟΣ

Ὁ ἀριθμὸς ψήφων ἐκάστης χώρας-μέλους τοῦ ΔΟΑ προσδιορίζεται, κατ' ἀρχὴν, ἀναλόγως τῆς μερίδος αὐτῆς, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι κατὰ τινὰ τρόπον εὐνοοῦνται περισσότερον αἱ χώραι μετὰ μικρὰν μερίδα.

Κατὰ τὸ Ἄρθρον 6 τοῦ Καταστατικοῦ ἐκάστη χώρα-μέλος, ἀνεξαρτήτως τῆς μερίδος τῆς, ἔχει 500 ψήφους, αἱ δὲ ὑπόλοιποι ψήφοι προσδιορίζονται ἀνὰ \$ 5.000 ἐκάστη. Διὰ τοῦ ἀνωτέρω ὑπολογισμοῦ εὐνοοῦνται περισσότερον αἱ χώραι μετὰ μικρὰν μερίδα. Ἡ μερίς τῆς Ἑλλάδος ὠρίσθη εἰς \$ 2,52 ἑκατομμύρια, αἱ δὲ ψήφοι αὐτῆς κατὰ τὸν ἀνωτέρω ὑπολογισμόν εἶναι $500 + 504 = 1.004$. Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐτέρας χώρας ἡ μερίς εἶναι \$ 25,2 ἑκατομμύρια, ἦτοι δεκαπλάσια τῆς μερίδος τῆς Ἑλλάδος, αἱ ψήφοι τῆς δὲν θὰ εἶναι δεκαπλάσια τῶν ψήφων τῆς Ἑλλάδος, ἦτοι 10.040, ἀλλὰ μόνον 5.540 , δηλ. $500 + 5.040 = 5.540$.

ΣΧΕΣΙΣ ΔΟΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Ὁ ΔΟΑ δὲν ἀποτελεῖ αὐτοτελῆ διεθνή οικονομικὸν Ὄργανισμὸν, ἀλλὰ ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα ποσοστὸν τῆς δράσεώς του ἀπὸ τὴν Διεθνήν Τράπεζαν.

Κατὰ τὸ Ἄρθρον 6 τοῦ Καταστατικοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 136 Ἀποφασιν τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς, ὁ Πρόεδρος αὐτῆς θὰ εἶναι καὶ Πρόεδρος τοῦ ΔΟΑ. Ἐπίσης, οἱ Διοικηταὶ τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς, ὡς καὶ οἱ Ἐκτελεστικοὶ Διευθυνταὶ αὐτῆς, θὰ εἶναι ἀντιστοίχως Διοικηταὶ καὶ Ἐκτελεστικοὶ Διευθυνταὶ τοῦ ΔΟΑ.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΟΑ

Ἡ μερὶς τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ ΔΟΑ ὠρίσθη εἰς \$ 2.520.000. Ἐπειδὴ ἡ Ἑλλὰς περιελήφθη εἰς τὴν δευτέραν ὁμάδα, τῶν μὴ οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν, θὰ συνεισφέρει εἰς χρυσὸν ἢ ἐλευθέρως μετατρέψιμον νόμισμα μόνον τὰ 10% τῆς μερίδος τῆς, ἴτοι \$ 252.000, τὸ δὲ ὑπόλοιπον, \$ 2.268.000, θὰ καταβάλλῃ εἰς δραχμὰς (ἴτοι Δρχ. 68.040.000). Κατὰ τὸ Ἄρθρον 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ΔΟΑ, ὡς καὶ τὴν Ἐκθεσιν τῶν Ἐκτελεστικῶν Διευθυντῶν τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς, τὰ ἀνωτέρω ποσὰ θὰ καταβληθῶν εἰς πέντε δόσεις ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὴν πρώτην δόσιν θὰ καταβληθῶν τὰ 23% τῆς μερίδος, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 5% εἰς χρυσὸν ἢ ἐλευθέρως μετατρέψιμον νόμισμα, ἴτοι \$ 126.000, τὰ δὲ 18% εἰς ἔθνικὸν νόμισμα, ἴτοι Δρχ. 13.608.000. Δι' ἐκάστην δὲ τῶν ὑπολοίπων τεσσάρων δόσεων θὰ καταβάλλωνται ἐτησίως \$ 31.500 καὶ Δρχ. 13.608.000.

Τὰ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ΔΟΑ ἐρρυθμίσθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4192 Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 14ης Σεπτεμβρίου 1961, δημοσιευθέντος ἐπὶ τῆς ἐπισημοῦς τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως». Διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μερίδος τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν ΔΟΑ, ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, διὰ δύο συμπλάσεων, δημοσιευθεισῶν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 226) 8.12.61 φύλλον τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», ἐχορήγησε πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον δύο δάνεια, τὸ μὲν πρῶτον ποσοῦ \$ 252.000, τὸ δὲ δεύτερον ποσοῦ Δρχ. 68.040.000. Ἀμφότερα τὰ δάνεια εἶναι ἄτοκα.

Ὡς ἀξιοσημεῖωτος δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ δραστηριότης τοῦ ΔΟΑ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς λειτουργίας του. Οὕτω, ἐχορηγήθησαν δάνεια εἰς ὀκτὼ χώρας (Ουδούραν, Σουδάν, Κολομβίαν, Φορμόζαν, Ἰνδίαν, Πακιστάν, Παραγουάην καὶ Κостаρικαν) συνολικοῦ ποσοῦ 200 περίπου ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐχορηγήθησαν τὰ ἀνωτέρω δάνεια εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐνοϊκοί. Ἄπαντα τὰ δάνεια εἶναι ἄτοκα, μακροπρόθεσμα, ἐξοφλητέα ἐντὸς μιᾶς 50ετίας. Τὸ πρῶτον τὰ δάνεια εἶναι ἄτοκα, μακροπρόθεσμα, ἐξοφλητέα ἐντὸς μιᾶς 50ετίας. Τὸ πρῶτον τὰ δάνεια εἶναι ἄτοκα, μακροπρόθεσμα, ἐξοφλητέα ἐντὸς μιᾶς 50ετίας. Ἡ χρεωλύσιον θὰ καταβληθῇ μετὰ πάροδον 10 ἐτῶν ἀπὸ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου. Ἡ μόνη ἐπιδάρουσις τῆς ὀφειλέτιδος χώρας εἶναι ἡ καταβολὴ προμηθείας 0,75% διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ὀρισμένων δαπανῶν.

Τὰ οἰκονομικὰ θεαίως μέσα τοῦ ΔΟΑ εἶναι λίαν περιωρισμένα ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς δεημέρας ἀξαναμένους ἀνάγκας πρὸς χρηματοδότησιν τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν. Εἶναι θμιως λίαν βέβαιον ὅτι τὰ ἀρχικὰ αὐτοῦ κεφάλαια μεταγενεστέρως θὰ ἀξήθησιν, εἴτε διὰ τῆς ἀξίσεως τῶν μερίδων τῶν χωρῶν-μελῶν, εἴτε διὰ τῆς ἐκδόσεως δανείων εἰς ἑτέρας χώρας. Τὴν τακτικὴν τῆς ἐκδόσεως ὁμολογιακῶν δανείων εἰς ἑτέρας χώρας ἐφήρμοσεν εἰς σημαντικὸν βαθμὸν καὶ ἡ Διεθνῆς Τράπεζα (1).

Παρὰ τὰ περιωρισμένα οἰκονομικὰ μέσα τοῦ ΔΟΑ, ἡ συμβολὴ του εἶναι εὐπρόσδεκτος τῶν εἰς τὴν ὑποβοήθησιν τῆς ταχύτερας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀξίσην ὡς καὶ τὴν καλύτεραν κατανομήν τῆς διεθνoῦς νομισματικῆς ρευστότητος, ἢ ὅποια σήμερον ἀποτελεῖ ἐν ἀπὸ τὰ σημαντικῶ-

1) Τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς ὁμολογιακὰ δάνεια ἀνέρχονται εἰς \$ 5,7 δισεκατομμύρια.

τερα και ακανθωδέστερα διεθνή οικονομικά προβλήματα (1). Διά την λύσιν του προβλήματος τούτου ἐπροτάθησαν σχέδια ἀπὸ διαπρεπεῖς οικονομολόγους, μεταξύ τῶν ὁποίων τὸ σχέδιον τοῦ Καθηγητοῦ καὶ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Ξενοφῶντος Ζολώτα κατέχει τὴν πρώτην θέσιν, ὡς τοῦτο τεκμαίρεται ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ εὐμενῆ σχόλια τοῦ διεθνoῦς οικονομικοῦ καὶ πολιτικοῦ τύπου καὶ τὰς κρίσεις σοβαρῶν οικονομολόγων διαφόρων χωρῶν, ἀλλὰ κυρίως διότι ἡ πρόσφατος ἐν Παρισίοις ἀποδοχὴ ὑπὸ δέκα δυτικῶν χωρῶν τῆς ἰδρύσεως Λέσχης, ἐχούσης ὡς σκοπὸν τὴν ὑποστήριξιν καὶ ἐνίσχυσιν κατὰ 6 δισεκ. δολλάρια τῶν πόρων τοῦ Διεθνoῦς Νομισματικοῦ Ταμείου, βασίζεται εἰς τὸ ἐν λόγῳ σχέδιον τοῦ κ. Ξ. Ζολώτα.

1) Ἡ κατὰ Σεπτέμβριον 1961 συνελθοῦσα ἐν Βιέννῃ ἐτησίᾳ σύνοδος τοῦ Διεθνoῦς Νομισματικοῦ Ταμείου καὶ τῆς Διεθνoῦς Τραπεζῆς ἠσχολήθη κατὰ τὸ πλεῖστον μετὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς ἀξήσεως τῆς διεθνoῦς νομισματικῆς ρευστότητος.